

Prof. JUDr. Matúš Nemeč, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave

Právnická fakulta

Katedra rímskeho práva, kánonického a cirkevného práva

Tel: +421-2-90129308

e-mail: matus.nemec@flaw.uniba.sk

Oponentský posudok na inauguračný spis v inauguračnom konaní

doc. Mgr. Miroslava Lysého, PhD.

Pán docent Miroslav Lysý je absolventom práva (na Právnickej faulte Trnavskej univerzity v Trnave) a histórie, resp. archeológie (na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave). Od začiatku jeho pôsobenia na Právnickej fakulte UK sme boli v kontakte ako členovia Katedry právnych dejín, na ktorej on bol od roku 2011 tajomníkom. Evidoval som už vtedy jeho zmysel pre praktickosť pri riešení katedrových administratívnych vecí, ale popri tom som si z rozhovorov s ním uvedomil, že táto vlastnosť je u neho spojená s prístupom klasického univerzitného učiteľa a vedca, ktorý si uvedomuje, že jeho práca vyžaduje čas a slobodu. Práve tento moment, myslím si, je v jeho práci eminentne prítomný, najmä v dôsledku toho, že najmä v jeho druhom absolvovanom odbore (história) je dlhodobá vecná a slobodná diskusia o vedeckých otázkach úplnou samozrejmosťou. Pri akejkoľvek verejnej aj súkromnej diskusii, ktorej som bol aj ja účastníkom, vystupuje pán docent Lysý kultivovane a vecne a napriek tomu, že aj keď pravdepodobne nemáme na všetky otázky spoločenského života, práva a politiky rovnaké názory, diskusia s ním nikdy nebola strateným časom.

V pedagogickej práci sa docent Lysý venoval právnym dejinám na Slovensku. Vyučuje v bakalárskom a v doktorandskom stupni štúdia (Právna historiografia I a II, Dejiny práva na Slovensku v 20. storočí) a takisto aj v magisterskom stupni štúdia, do ktorého bola presunutá (so začiatkom výučby od akademického roka 2020/2021) aj výučba povinných predmetov z právnych dejín Slovenska. Okrem nich však vyučuje aj špecializované povinne voliteľné predmety - Hospodárske právne dejiny, Dejiny verejného práva a Porovnávacie verejné právo. V pedagogickej práci výrazne zvyšujú efektivitu jeho práce znalosti z histórie na vynikajúcej úrovni.

Ak budem hodnotiť jeho pedagogické schopnosti z jeho prejavu, ktorý som mal možnosť zachytiť na niektorých konferenciách, tak usudzujem, že jeho prednášky sú pútavé, odborne na vysokej úrovni, pričom neskĺzavajú do malicherností a nepodstatného balastu.

Napriek tomu, že je v dnešnej dobe veľmi lákavé v práci historika (aj právnika, resp. právneho historika) aplikovať dnešné pohľady na udalosti a javy z minulosti a posudzovať ich vo svetle „moderných“ prístupov a ideológií, ktoré nie vždy prešli serióznou oponentúrou a ich „hodnota a sila“ sú postavené nie na vedeckých argumentoch, ale práve na ideológii, inaugurant, myslím si, nepodlieha tomuto trendu a usiluje sa poctivo hľadať pravdu a pristupovať k výkladu a analýze tradičnými a rokmi overenými metódami práce právneho historika, resp. historika.

Pri vedeckej práci podľa môjho názoru pán docent Lysý jednoznačne uprednostňuje kvalitu pred kvantitou. Svedčí o tom, okrem iného, aj fakt, že viaceré jeho vedecké príspevky patria do najvyšších kategórií výstupov. Ako je to u vysokoškolských učiteľov bežné, aj on sa zameriava na určité problémy v oblasti právnej histórie. Svoj vedecký záujem sústredil najmä na obdobie Veľkej Moravy, resp. obdobie ranouhorskeho štátu a na problematiku viacerých aspektov husitskej expanzie v Uhorsku. Na tieto témy má inaugurant aj viacero konferenčných vystúpení. Hodné pozornosti je aj to, že kľúčová monografia inauguranta (Moravia, Mojmirovci a Franská ríša : štúdie k etnogenéze, politickým inštitúciám a ústavnému zriadeniu na území Slovenska vo včasnom stredoveku) má bohatý a rozmanitý citačný ohlas – podieľajú sa na ňom právnici aj historici z rôznymi oblasťami vedeckého záujmu. To isté platí aj o viacerých ďalších publikáciách inauguranta. Osobitne však oceňujem fakt, že sám inaugurant nezanedbáva vlastnú recenznú činnosť, ktorá je takisto dôležitým faktorom utvárajúcim profil vysokoškolského učiteľa a vedca.

Pri hodnotení ďalšej oblasti práce, patriacej do vedecko-výskumného profilu inauguranta, je potrebné uviesť, že inaugurant je zodpovedným riešiteľom grantového projektu APVV s názvom „Nové výzvy v oblasti vecných práv na Slovensku“. Pri riešení uvedenej grantovej úlohy sa inaugurant zameriava na jeden zo zaujímavých problémov vecných práv, ktorým je rímskoprávny princíp *superficies solo cedit* a jeho miesto vo vývoji práva na území Slovenska, vrátane úvah o budúcnosti uvedenej koncepcie. Pri štúdiu tejto problematiky oceňujem to, že docent Lysý si uvedomuje nespochybniteľný význam rímskeho práva pri formovaní občianskeho práva a nadčasovosť jeho inštitútov, ktoré neustále motivujú aj právnych historikov k poznávaniu jeho obsahu a nepodceňujú význam právnohistorického pohľadu pri formovaní právnej úpravy v súčasnosti.

Oponentský posudok na inauguračný spis doc. Miroslava Lysého (Matúš Nemeč)

Pri hodnotení vedeckej školy je potrebné uviesť, že okrem celkového počtu vychovaných, resp. vychovávaných doktorandov treba podotknúť, že profil inauguranta dotvára aj celkový prístup uchádzača o profesorský titul k práci odborných asistentov, resp. doktorandov. Docent Lysý je ako vedúci katedry a školiteľ typom človeka, ktorý v sebe nesie dobré znaky klasického prístupu k mladším kolegom, resp. asistentom. Kladie dôraz na kvalitu ich práce a dbá na ich zodpovedný prístup k pedagogickej aj vedeckej práci, k čomu patrí sústavné štúdium a kritický prístup k získaným poznatkom. A napriek tomu, že nepatrí k vyslovene mladej generácii, je pre neho využívanie moderných technológií v práci vysokoškolského učiteľa úplnou samozrejmosťou.

Pán docent Lysý je pre mňa osobnosťou, ktorá patrí k významným predstaviteľom právnej vedy na Slovensku. Myslím si, že si uvedomuje, že práca učiteľa a vedca nepozná úradné hodiny a že vedecká práca sa nedá robiť len na objednávku doby a trendov. Po preskúmaní a vyhodnotení inauguračného spisu som dospel k záveru, že doc. Mgr. Miroslav Lysý, PhD. spĺňa pedagogické, vedecké, odborné aj etické kritériá profesorského stavu a preto odporúčam Vedeckej rade Právnickej fakulty UK V Bratislave schváliť návrh na jeho vymenovanie za profesora v odbore teória a dejiny štátu a práva.

V Bratislave, 11. augusta 2020

Prof. JUDr. Matúš Nemeč, PhD.